

Forskningsrådets kommentar til Statsbudsjett 2025, kapitler fordelt til Næringskomiteen

Årets statsbudsjett er ikke det ambisiøse forskningsbudsjettet Norge trenger. Både Draghi-rapporten og Perspektivmeldingen understreker de enorme omstillingsbehovene vi står i, og som vil bli enda større i fremtiden. Vi trenger vekst i offentlig FoU-bevilgning til 1,2 prosent for å klare å møte morgendagens utfordringer. Dette svarer dessverre ikke dette budsjettet på.

Forskningsrådet er opptatt av hele landets forsknings- og innovasjonskraft. Budsjettforslaget for 2025 viser en realnedgang på 3,5 prosent på FoU-budsjettet i Norge. I Norge blir FoU som andel av BNP 0,89 mot 0,93 i 2024. Dette henger til dels sammen med lavere kontingent til Horisont Europa.

De overordnede bevilgningene som Forskningsrådet konkurranseutsetter ligger stabilt, og forsknings- og innovasjonsaktiviteten vil bli videreført på samme nivå. Innsatsen på konkurranseutsatte midler er viktig for å styrke kvalitet og retning på forskning og forskningsbasert innovasjon i privat og offentlig sektor. Konkurranseutsetting av forskningsmidler gir kraft, fart, retning og kobling. Flere endringer i utfordringsbildet begrunner økt innsats til konkurranseutsatt forskning:

- Behovene for FoU knyttet til nasjonal sikkerhet og beredskap er forsterket, med tilhørende behov for å utvikle et helhetlig forskningssystem for åpen, skjermet og gradert forskning.
- Realisere regjeringens mål om at næringslivets andel av FoU-innsatsen skal utgjøre 2 prosent av BNP
- Behov for økt kapasitet til tungregning.
- Personellkrise og utvikling av offentlig sektor.
- Møte klimakrisen

I Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning og regjeringens strategi for økt FoU i næringslivet er det fastsatt at denne skal doubles til å utgjøre to prosent av BNP, og at offentlige investeringer i FoU skal utgjøre ett prosent av BNP. En dobling av FoU-aktiviteten i næringslivet fordrer at dagens næringsliv investerer mer i næringsrettet og at etablerte og nye næringer er mer forskningsintensive.

Behovet for nasjonal og europeisk konkurransekraft betyr at Norge trenger flere næringsrettede prosjekter som bidrar til omstilling og utvikling, økt verdiskaping og til kunnskapsdeling mellom nærings- og forskningsaktører i hele landet. En stor andel prosjekter av høy kvalitet som søker Forskningsrådet må avslås fordi budsjettene ikke

strekker til. Bevilgningene til næringsrettet forskning de siste årene har vært flat eller fallende, noe som står i motsats til målene satt av Stortinget og regjeringen.

Det er viktig at Grønn plattform videreføres med ny utlysning i 2025.